

7/11669
Gk 47

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :B.13.SGB.0-12.00-00/610- 53
Konu :Yazılı soru önergesi (7/11669)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 08.11.2012 tarih ve 146069 sayılı yazınız.

Burdur Milletvekili Sayın Ramazan Kerim ÖZKAN'a ait 7/11669 Esas No'lu yazılı soru önergesi Bakanlığımızca incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Faruk ÇELİK
Bakan

EK-1 Yazı

Gereği : Bilgi :
Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Başkanlık

BURDUR MİLLETVEKİLİ SAYIN RAMAZAN KERİM ÖZKAN'NIN 7/11669
ESAS NO'LU YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAP

5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanununun mülga 41'inci ve Ek 70'inci maddelerine göre, emeklilik keseneğine ve dolayısıyla emeklilik aylığına esas tutar; ilgililerin aylık derece ve kademesi ile çalışma süresi içerisinde bulunduğu (personel kanunlarına göre atanan) görevler ve bu görevlerin süresi ya da hizmet sınıfına bağlı olarak değişiklik gösteren ek gösterge rakamları dikkate alınarak hesaplanan tutar, kıdem ve taban aylığı tutarları ile aylık bağlanmasına esas ek gösterge rakamları dikkate alınarak en yüksek devlet memuru aylığının (ek gösterge dahil) farklı oranlarda tespit edilerek yansıtılan tazminat aylığından oluşmaktadır.

Diğer taraftan, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 29'uncu ve 80'inci maddelerinde ise, prime esas kazanç ve dolayısıyla yaşlılık aylığına esas tutarın genel olarak; aylık göstergeler, ek göstergeler, taban aylığı, kıdem aylığı, 657 sayılı Kanunun 152'nci maddesi uyarınca ödenen tazminatlar (personel kanunları hükümlerine göre ödenen benzeri tazminatlar), makam, temsil, görev tazminatı ödemelerinden oluşacağı hükme bağlanmıştır.

Buna göre, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 9'uncu maddesi uyarınca kamu görevlilerine görevde bulundukları sürece yapılan ve "ek ödeme" olarak adlandırılan ödeme, gerek 5434 gerekse 5510 sayılı Kanunlar uyarınca keseneğe/prime tabi tutulmadığından, emeklilik/yaşlılık aylığının hesabında da dikkate alınmamaktadır.

Ayrıca, 375 sayılı KHK'nin ek 9'uncu maddesi kapsamındaki söz konusu ödemenin emekliliğe yansıtılması, yine 5510 sayılı Kanunun Geçici 4'üncü maddesinin 9'uncu fıkrasının; "... Ayrıca 5434 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra barem, teşkilat, kadro ve sair kanunlar ile aynı rütbe, kadro ve sair kanunlarda yapılacak değişiklikler sonucunda aylık tutarlarında meydana gelecek yükselmeler, aynı rütbe, kadro unvanı ve dereceden bağlanmış bulunan emeklilik, malûllük ve vazife malûllüğü aylıkları ile dul ve yetim aylıkları hakkında da uygulanır." hükmü esas alınarak bu ödmeden eski emeklilerin de yararlandırılmalarını gerektirecektir.

Bu durum ise, çalışma hayatı süresince hiçbir şekilde prim/kesenek ödenmeyen veya 1-2 ay gibi çok kısa süre ile prim kesintisine konu olan bir ödemenin, Kurumca emeklilere ödenir hale gelmesine neden olarak Kurumun aktüeryal dengesini bozacak bir uygulamaya yol açabilecektir.

Sosyal Güvenlik Kurumu; prim, kesenek, karşılık adı altında topladığı gelirler ile aylık, yardım, ikramiye ve tedavi yardımı gibi ödemelerden oluşan giderlerini karşılamaktadır. Bu gelirlerin giderleri karşılamada yetersiz kalması durumunda ise, aradaki fark Hazine yardımıyla finanse edilmektedir.

Öte yandan, Türkiye'nin genel ekonomik ve sosyal yapısı, sosyal güvenlik sistemi içerisinde sağlanan haklar ile yükümlülüklerin yeterince örtüşmemesi ve aktüeryal dengedeki sıkıntılar, uzun vadeli olarak sürdürülebilir sosyal güvenlik bütçesi oluşturulmasını engellemiş ve sistem uzun bir dönemden beri açık verir bir yapıya bürünmüştür. Bu nedenle, emeklilik rejimimiz 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile yeniden düzenlenmiş ve erken emekliliği teşvik edici uygulamalara son verilmiştir.

Bu itibarla, kamu personelinin erken emekliliğe teşvik edecek şekilde düzenleme yapılması, sosyal güvenlik sisteminin aktüeryal dengelerini olumsuz yönde etkileyeceği değerlendirilmektedir.

